SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1147

av Alexandra Anstrell (M)

Slopat fribelopp för studenter som arbetar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att helt avskaffa fribeloppet för studenter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges framtid och konkurrenskraft avgörs i hög grad av vår förmåga att attrahera, behålla och utveckla unga människors kompetens. I studentstäder över hela landet, och inte minst i storstadsregioner med en dynamisk arbetsmarknad, finns goda möjligheter till kvalificerade och viktiga extrajobb vid sidan av studierna. För många studenter är arbetet parallellt med studierna avgörande för att klara sin försörjning, men för många handlar det också om ambition, drivkraft och viljan att skaffa sig arbetslivserfarenhet.

Dagens regelverk med ett fribelopp fungerar dock som en direkt bromskloss för högpresterande och ambitiösa individer. När studenter med hög kapacitet väljer att tacka nej till arbetspass eller kvalificerade uppdrag för att undvika att förlora sitt studiemedel eller bli återbetalningsskyldiga, skapas en skadlig marginaleffekt. Både individen och samhället förlorar på ett system som straffar flit och extrainkomster.

För studenternas del innebär taket en konstlad begränsning av den personliga ekonomin, svårare möjligheter att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden och minskad kontakt med näringslivet och offentlig sektor. För arbetsgivarna, exempelvis inom vård,

handel, tech och tjänstesektorn, innebär det att en kompetent och tillgänglig arbetskraft hålls tillbaka trots stor efterfrågan.

En modern utbildnings- och arbetsmarknadspolitik måste uppmuntra arbete och premiera hög kapacitet, inte motverka den. Eftersom studiemedlet redan är villkorat med strikta krav på studieresultat och avklarade högskolepoäng finns det redan en inbyggd kontrollfunktion som säkerställer att studierna sköts. Om en student klarar sina studier på heltid och samtidigt har förmågan att arbeta mycket vid sidan av, bör detta uppmuntras fullt ut.

Att slopa fribeloppet skulle stärka arbetslinjen, öka studenternas självständighet, förbättra matchningen på arbetsmarknaden och på sikt minska behovet av andra bidrag.

Mot denna bakgrund bör fribeloppet för studenter avskaffas helt. Ett slopat fribelopp sänder en tydlig signal om att ambition, egen försörjning och hög arbetskapacitet alltid ska löna sig i Sverige.

Alexandra Anstrell (M)